

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002016

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-05-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ХНУ імені В. Н. Каразіна № 0302-Зк/868 від 17.07.2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Даниленко Денис Олександрович
- Denys O. Danylenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 02-07-2024

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 5651

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77, 10.81, 10.83, 10.01

Тема дисертації:

1. Кримінально-правова характеристика насильства в кримінальних правопорушеннях проти статевої свободи та статевої недоторканості особи
2. Criminal law characteristics of violence in criminal offenses against sexual freedom and sexual integrity of a person

Реферат:

1. Дисертація присвячена кримінально-правовій характеристиці насильства в кримінальних правопорушеннях проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. З'ясовано, що насильство як кримінально-правова категорія є суспільно небезпечним та протиправним впливом на іншу особу, що має вираження в умисних фізичних та (або) психічних (інформаційних) діяннях та містить необхідний комплекс суб'єктивних ознак, а саме наявність мети та мотиву (мотивів) для вчинення такого діяння поза або всупереч волі людини, що впливає на свободу її волевиявлення, або містить реальну загрозу для заподіяння фізичної чи психічної шкоди. Визначено, що у проєкті нового КК України запропоноване поняття «насильство» є недосконалим та вкрай обмеженим у своєму трактуванні. Встановлено що категорія насильства у Загальній та Особливій частинах КК має різне застосування. Підтверджено, що насильство останнім часом суттєво видозмінилося, зокрема це стосується досить поширеного різновиду військового насильства, яке набуло

свого активного розвитку з 2014 року та продовжує активно застосовуватися, як по відношенню до військовослужбовців, так і до цивільного населення України. З'ясовано, що насильство може бути класифіковано відповідно до певних критеріїв: сфери застосування (економічне, політичне, домашнє, психологічне та інші); за суб'єктами, що піддаються насильству (пряме та опосередковане насильство); механізмом поширення насильства (офлайн та онлайн насильство). Виявлено, що насильство як кримінально-правова категорія характеризується низкою об'єктивних ознак: 1) дія або бездіяльність; 2) суспільно небезпечні наслідки; 3) причинний зв'язок між діяннями та наслідками та причинний зв'язок між діяннями та похідним наслідком; 4) адресність, тобто насильство має вчинятися по відношенню до конкретного суб'єкта чи групи суб'єктів; 5) час, місце та обстановка. З'ясовано, що суб'єктивними ознаками насильства як кримінально-правової категорії є: 1) вина; 2) мета, тобто уявне передбачення результату діяльності, що направляє і регулює людську діяльність, зміст якої залежить від об'єктивної дійсності та реальних можливостей суб'єкта, який вчиняє кримінальне правопорушення з ознаками насильства. Надано змістовну характеристику фізичного та психічного насильства в кримінальних правопорушеннях проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Враховуючи аналіз фізичного насильства в кримінальних правопорушеннях проти статевої свободи та статевої недоторканості, таке насильство класифікується за низкою критеріїв. Визначено, що психічне насильство застосовується у всіх кримінальних правопорушеннях проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. З'ясовано, що у зґвалтуванні та сексуальному насильстві психічне насильство застосовується переважно у погрозах. Розкрито зарубіжний досвід практики застосування норм законодавства про кримінальну відповідальність за правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи та надано пропозиції щодо вдосконалення практики застосування норм законодавства про відповідальність за кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи з ознаками насильства. Визначено, що фізичне та психічне насильство у всіх можливих його проявах в законодавстві Франції, Польщі, ФРН та Великої Британії є складовою частиною більшості кримінально-карних діянь проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Запропоновано з метою уточнення об'єктивної сторони складу примушування викласти ч. 1 ст. 154 КК України в такій редакції: «Примушування особи без її добровільної згоди до здійснення акту сексуального характеру з іншою особою шляхом залякування, шантажу, погроз – карається штрафом до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців». Запропоновано викласти частину 3 ст. 152 КК України, в такій редакції: «Зґвалтування, вчинене групою осіб, або зґвалтування неповнолітньої особи, чи вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану, – карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років» та ч. 3 ст. 153 КК України, а саме викладення її в такій редакції: «Сексуальне насильство, вчинене групою осіб, або сексуальне насильство щодо неповнолітньої особи, чи вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану, – карається позбавленням волі на строк від п'яти до семи років». Запропоновано уточнити зміст супутніх обставин та викласти примітку ст. 152 КК України у такій редакції: «Згода вважається добровільною, якщо вона є результатом вільного волевиявлення особи, з урахуванням супутніх обставин, якими не можуть бути: фізичне насильство, погроза його застосування, погроза знищенням чи пошкодженням майна потерпілого чи третьої особи, погроза обмеженням прав або свобод потерпілого чи третьої особи, обману, шантажу, психічного примусу, використання щодо особи її матеріальної чи службової залежності, безпорадного чи уразливого стану».

2. The thesis is devoted to the criminal-legal characteristics of violence in criminal offenses against sexual freedom and sexual integrity of a person. It was found that violence as a criminal legal category is a socially dangerous and illegal influence on another person, which is expressed in intentional physical and (or) mental (informational) actions and contains the necessary complex of subjective features, namely the presence of a goal and the motive(s) for committing such an act outside of or against the will of a person, which affects the freedom of expression of his will or contains a real threat of causing physical or mental harm. It has been confirmed that violence has changed significantly recently, in particular, it concerns a rather widespread type of military violence, which has gained its active development since 2014 and continues to be actively used, both in relation to military personnel and the civilian population of Ukraine. It was found that violence can be classified according to certain criteria, namely:

spheres of application (economic, political, domestic, psychological and others); by subjects exposed to violence (direct and indirect violence); mechanism of spreading violence (offline and online violence). It was found that violence as a criminal legal category is characterized by a number of objective signs, including: 1) action or inaction; 2) socially dangerous consequences; 3) causal relationship between actions and consequences; 4) targeting, that is, violence must be committed in relation to a specific subject or group of subjects; 5) time, place and situation. It was found that the subjective signs of violence as a criminal legal category are: 1) guilt; 2) the goal. A meaningful description of physical and mental violence in criminal offenses against sexual freedom and sexual integrity of a person is provided. Taking into account the analysis of physical violence in criminal offenses against sexual freedom and sexual integrity, such violence is classified according to the criteria. It was determined that mental violence is used in all criminal offenses against a person's sexual freedom and sexual integrity. Taking into account the analysis of mental violence in criminal offenses against sexual freedom and sexual integrity, such violence is classified according to the following criteria. The foreign experience of the practice of applying the norms of legislation on criminal liability for offenses against the sexual freedom and sexual integrity of a person is disclosed, and suggestions are provided for improving the practice of applying the norms of the legislation on responsibility for criminal offenses against the sexual freedom and sexual integrity of a person with signs of violence. It was determined that physical and mental violence in all its possible manifestations in the legislation of France, Poland, Germany and Great Britain is an integral part of most criminal acts against sexual freedom and sexual integrity of a person. In order to clarify the objective side of the composition of coercion, it is proposed to set out Part 1 of Art. 154 of the Criminal Code of Ukraine in the following wording: "Forcing a person without his voluntary consent to perform an act of a sexual nature with another person by means of intimidation, blackmail, threats - is punishable by a fine of up to fifty tax-free minimum incomes of citizens or arrest for a term of up to six months." Taking into account the special sensitivity of rape and sexual violence, it is proposed to increase the punishment for their commission during the legal regime of martial law. Namely, to set out Part 3 of Art. 152 of the Criminal Code of Ukraine, in the following wording: "Rape committed by a group of persons, or rape of a minor or committed under conditions of war or state of emergency, is punishable by deprivation of liberty for a term of seven to twelve years" and Part 3 of Art. 153 of the Criminal Code of Ukraine, namely its wording as follows: "Sexual violence committed by a group of persons, or sexual violence against a minor or committed under conditions of war or a state of emergency, is punishable by imprisonment for a term of five to seven years." ; In order to reduce the number of evaluative and subjective concepts in the Criminal Code of Ukraine, it is proposed to clarify the content of accompanying circumstances and set out note of Art. 152 of the Criminal Code of Ukraine in the following version: "Consent is considered voluntary if it is the result of a person's free will, taking into account the accompanying circumstances, which cannot be: physical violence, the threat of its use, the threat of destruction or damage to the property of the victim or a third person, the threat of restriction of rights or freedoms of the victim or a third person, deception, blackmail, mental coercion, use of material or official dependence, helpless or vulnerable state against a person."

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Даниленко Д.О. Насильство як кримінально-правова категорія. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: «Право». 2021. Вип. 32. С. 39–44. URL:

<https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/17815>.

- Даниленко Д. О. Теоретичні та практичні аспекти застосування поняття «наси́льство» в кримінальному правопорушенні, передбаченому статтею 153 КК України. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: «Право». 2022. Вип. 33. С.100–106. URL: <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/21591>.
- Даниленко Д. О. Психічне насильство у кримінальному праві (поняття та ознаки). Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: «Право». 2022. Вип. 34. С. 133–139. URL: <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/21496>.
- Даниленко Д. О. Кримінальна відповідальність за правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи за законодавством окремих зарубіжних країн: Кримінальна політика Європейського Союзу та України: проблеми інтеграції: матеріали науково-практичної інтернет-конференції (м. Харків, 28 листопада 2022 року). С. 95–98. URL: http://law.karazin.ua/resources/doks2021/mone/kriminal/ZBIRNYK_tez_konferentsiia_kafedra_kpd_28-11-22.pdf.
- Даниленко Д. О. Права людини та кримінальне насильство. Права людини в Україні: минуле, сьогодення, майбутнє: тези доп. учасників II Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 10 грудня 2021 року). С.263–265. URL: https://library.pp-ss.pro/index.php/ndippsn_20211210/article/view/danylenko/pdf.
- Даниленко Д. О. Щодо питання посилення кримінальної відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи в період дії правового режиму воєнного стану. Цілі сталого розвитку в аспекті зміцнення національного та міжнародного правопорядку: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя-Львів-Одеса-Ужгород-Харків-Чернівці, 27 жовтня 2023 року). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2023. С. 402–405. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/jspsui/bitstream/123456789/8130/1/Цілі%20сталого%20розвитку%20в%20аспекті%20>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Храмцов Олександр Миколайович

2. Oleksandr M. Khramtsov

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0137-2626

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гумін Олексій Михайлович
2. Oleksii M. Humin

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8016-945X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Блага Алла Борисівна
2. Alla B. Blaga

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4112-6147

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Код за ЄДРПОУ: 23623471

Місцезнаходження: вул. 68 Десантників, буд. 10, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Харитонов Сергій Олександрович
2. Sergiy O. Kharytonov

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2975-1743

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сироїд Тетяна Леонідівна

2. Tetiana L. Syroid

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8165-4078

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шайтуро Ольга Павлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шайтуро Ольга Павлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Шевченко Андрій Олександрович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна